

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/89/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8520201142
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2021:8520201142.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou JUDr. Janou Srokovou v právnej veci starostlivosti súdu o G. I., nar. XX.X.XXXX, bytom O. V. XXX, v konaní zastúpený do jeho plnoletosti kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Farbiarska 57, Stará Ľubovňa, dieťa rodičov - otca G. I., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XXX a matky F. I., nar. X.X.XXXX, bytom O. V. XXX, právne zastúpenej JUDr. Mariánom Gelenekym, advokátom, Advokátskej kancelárie, Garbiarska 20, Stará Ľubovňa, v konaní o zníženie výživného takto

rozhodol:

I. Súd mení rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa sp.zn. 2P/93/2019-136 zo dňa 28.11.2019 vo výroku o výživnom pre dieťa tak, že toto výživné zo strany otca G. I., nar. XX.X.XXXX z n i ž u j e pre syna G. I., nar. XX.X.XXXX zo sumy 120,- eur mesačne na sumu 80,- eur mesačne, ktoré výživné je povinný uhrádzať vždy do 15-tého dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám plnoletého syna G. I., počnúc dňom 1.5.2021.

II. V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec sa svojim návrhom zo dňa 3.7.2020 domáhal zníženia výživného na vtedy ešte maloletého syna G. I. zo sumy 120,- eur mesačne na sumu 20,- eur mesačne V priebehu konania otec žiadal zníženie výživného na sumu 32,- eur a na poslednom pojednávaní aspoň na sumu 50,- eur mesačne.

2. Matka s návrhom na zníženie výživného nesúhlasila.

3. Počas konania nadobudol syn G. I. plnoletosť a s návrhom na zníženie výživného nesúhlasil.

4. Kolízny opatrovník - ÚPSVaR s návrhom na zníženie výživného nesúhlasil.

5. Súd nariadil pojednávanie a vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

6. Otec svoj návrh podal z dôvodu, že v mesiacoch apríl a máj 2020 bol práceneschopný, následne v dôsledku Covidu nezamestnaný. Od 26.6.2020 bol v nemocnici hospitalizovaný pre cievnu mozgovú príhodu, čo preukázal prepúšťacou správou Ľubovnianskej nemocnice, n.o. a následne je doposiaľ práceneschopný.

7. Na pojednávaní otec uviedol, že v období mesiacov január, február a marec 2020 pracoval o čom doložil faktúry. Od apríla 2020 je práceneschopný, a to až doposiaľ. Bol hospitalizovaný v nemocnici s diagnózou cievna mozgová príhoda, a to do 7.7.2020 a potom bol preložený na oddelenie dlhodobochorých, kde bol ešte ďalších 11 dní. Jeho príjem teda od apríla pozostával z nemocenských dávok, ktoré poberá doteraz vo výške 287,- eur mesačne. Okrem G., ktorý je predmetom tohto konania má ešte vyživovaciu povinnosť k dvom deťom z terajšieho manželstva, a to W. I. a W. I.. W. má 7 rokov a W. má vek 4 roky. Manželka pracuje, je zamestnaná na RD v Plavnici, pracuje ako dojička, zarobí 3,58 eur na hodinu, keď odpracuje 160 hodín zarobí v priemere cca 550,- - 570,- eur podľa toho, koľko má odpracovaných hodín. Uviedol, že jeho manželka nie je povinná vyživovať jeho deti z prvého manželstva. S manželkou a dvomi deťmi žije v rodinnom dome, spolu aj s jeho otcom, ktorý však v priebehu konania zomrel, a to dňa XX.X.XXXX. Výdaje súvisia s elektrickou 104,- eur, 160,- eur mesačne na uhlie, voda 150,- eur ročne, ďalšie výdaje vodné, stočné 50,- eur ročne, výdaje za komunálny odpad, na osobu 17,- eur, čiže spolu to je 68,- eur ročne, lieky 30,- eur mesačne. Poukázal na to, že ďalšie výdaje súvisia s rastom jeho dvoch mal. detí. Mesačne uhrádza cca 25,- eur na MŠ, plus 10,- eur školné ZŠ. Staršie dieťa sa stravuje doma. Deti sú zdravé.

8. Otec predložil listinné dôkazy - príjmový pokladničný doklad o platbe za MŠ W. I. vo výške 10,- eur, doklad o platbe za obedy v sume 29,67 eur, bločky - pokladničné doklady súvisiace so zakúpením obuvi, liekov a ďalších vecí pre deti. Ďalej doklad sociálnej poisťovne pokiaľ ide o výšku nemocenských dávok za obdobie od januára 2020 do marca 2021. Fotokópiu z účtu na meno K. W., t.j. manželka o realizovaní splátok úveru v sume 61,73 eur, ide o úver vo VÚB, a.s. ktorý bol vzatý v sume 4.500,- eur. Doklad o výške úveru nemá k dispozícii.

Na poslednom pojednávaní 11.5.2021 žiadal znížiť výživné od tohto mesiaca t.j. máj 2021, keďže doteraz súdom určené výživné po 120,- eur riadne uhrádzal a platil za pomoci manželky. Uviedol, že je naďalej práceneschopný. Subjektívne jeho zdravotný stav sa zhoršil, pretože mu bolesť tlačí na križie.

9. Právny zástupca matky poukázal na písomné vyjadrenie z 30.9.2020 a žiadal návrh zamietnuť, nakoľko iba krátko po rozhodnutí zvýšenia výživného bol súdu doručený ďalší návrh a to na zníženie výživného. Chápe situáciu aj na strane otca, avšak treba brať do úvahy aj to, že matka t.č. už plnoletého G. tiež nepracuje, je v evidencii na úrade práce a syn G. študuje na strednej škole.

Pokiaľ ide o náklady na bývanie, tieto uhrádza jeho matka. Výdaje na SIPO 59,46 eur, náklady na nájom bytu v ktorom býva, ide o obecný byt, uhrádza 192,94 eur, ďalšie výdaje súvisia so splátkou úveru, ktorý toho času uhrádza v sume 165,16 eur a to od 15.2.2019. Do tohto obdobia uhrádzala splátku v sume 180,- eur. Matka poberá t.č. dávku v nezamestnanosti v sume 300,- eur.

Predložil výpisy z účtu v Slovenskej Sporiteľni, teda výpis z úveru, doklad o tom, v akej výške matka realizuje splátky z titulu úveru, ďalej potvrdenie o návšteve školy, doklad o SIPO a pochvalu od školy. Taktiež príjmový pokladničný doklad o realizovaní platby matkou v Obci Šarišské Jastrabie v sume 192,94 eur z titulu nájmu za byt v ktorom matka s deťmi žije.

10. Matka nesúhlasila s návrhom na zníženie výživného. Okrem syna G., ktorý študuje, taktiež má výdaje na ďalšieho syna N., ktorý taktiež študuje, je žiakom X. ročníka SOŠ Prešov, avšak otec výživné na neho neuhrádza. Je pravdou, že nie je ani rozhodnutie súdu, ktoré by mu túto povinnosť ukladalo, a to z toho dôvodu, že syn opakovane prerušil štúdium. Výdaje teda na N. uhrádza iba ona. Spolu s deťmi žije v podnájme v obecnom byte a to 3-izbovom. Jej priateľ tam nebýva trvalo. Výdaje sú za nájom 190,- eur, plyn a elektrika je 55,60, toho času už platí viac, a to 75,- eur spolu za plyn a elektriku. Od októbra syn G. študuje dištančne z domu. Keď bol na internáte uhrádzala cca 100,- eur za stravu a bývanie. Od októbra 2020 je pravda, že tieto platby už nie sú, keďže študuje dištančne z domu, t.j. stravuje sa doma. Pokiaľ ide o výdaje na internát, za bývanie na internáte sa uhrádza 24,- eur a za stravu 80,- eur. Poplatok ZRPŠ hradili na začiatku 20,- eur na internáte a v škole tiež takú istú sumu. Cesta do školy je mesačne 4,80 eur (jedna cesta 1,20 eur).

11. Matka je od júna 2020 v evidencii na úrade práce. Od tohto obdobia poberala a to do konca decembra 2020 dávku v sume 370,- eur mesačne. Od januára 2021 poberá dávku v sume 300,- eur, ide o dávku, ktorá sa uhrádza teraz v súvislosti s vírusom COVID-19. Poberá aj prídavky na dve deti v sume 50,- eur mesačne.

Matka ďalej uviedla, že za minulý rok, teda r. 2020 výživné v sume 120,- eur otec riadne uhradil, čiže výživné má uhradené. Ďalej výživné po 120,- eur mesačne je zaplatené aj za január, február, marec a apríl 2021. Pokiaľ ide o syna N., tento do školy denne dochádzal, t.č. však tiež študuje z domu.

12. Plnoletý syn G. nesúhlasil so znížením výživného. Uviedol, že je žiakom X. ročníka Hotelovej akadémie v Prešove, ide o 5-ročné štúdium. V plnom rozsahu poukázal na výdaje, ktoré uvádzala jeho mama. V súvislosti so sprayom ktorý užíva, z dôvodu že má nábeh na astmu, má výdaj 3,- eura mesačne. V škole dosahuje dobré vyučovacie výsledky, za uplynulý polrok bol vyznamenaný. Toho času študuje dištančne z domu cez počítač, ktorý si kúpil v septembri 2020 za cca 300,- eur, ktoré mal z brigády.

13. Z pripojeného spisu 2P/93/2019 vyplýva, že rozsudkom zo dňa 28.11.2019 bolo výživné pre vtedy mal. G. I. zvýšené zo sumy 80,- eur mesačne na sumu 120,- eur mesačne. Matkin príjem bol v tom čase 562,- eur v čistom, pracovala v spoločnosti Panasonic Industrial Devices Slovakia, s.r.o. Otec mal. dieťaťa pracoval na základe živnostenského oprávnenia v oblasti zvaračských prác a jeho príjem bol v tom čase 987,- eur mesačne z výkonu práce. Okrem toho mu boli vyplatené za obdobie január až júl 2019 /za 7 mesiacov/ nemocenské dávky v sume 855,20 eur. V čase predchádzajúcej úpravy bol mal. G. žiakom X. ročníka Hotelovej akadémie v Prešove. T.č. je žiakom X. ročníka tejto školy.

14. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákona o rodine“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

15. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

17. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

18. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. Podľa § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Právne posúdenie vecí.

21. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol vo veci opakovane rozhodnúť, je zmena pomerov. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne, okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného, alebo objektívne vývojom životných nákladov (§ 78 ods. 3 Zákona o rodine). Je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného avšak len vtedy, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. K zmene výšky výživného je možné dôjsť od času, kedy došlo k zmene pomerov. Určenie výšky výživného je individuálne v každom jednom prípade. Vodiacou zásadou pre určenie výšky výživného na strane povinnej osoby je miera jej schopností, možností a majetkových pomerov a na strane oprávnenej osoby zásada, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, to znamená, že jeho životná úroveň má byť približne rovnaká ako je životná úroveň toho ktorého rodiča

22. Otec svoj návrh zdôvodňoval tým , že v dôsledku cievnej mozgovej príhody /ďalej CMP/ je práceneschopný, a teda došlo zo zdravotných dôvodov k značnému zníženiu jeho príjmu, keďže poberá od leta min. roka iba nemocenské dávky v sume 287,- eur mesačne čo aj zdokladoval. Okrem syna G. má ešte dve mal. deti vo veku 7 rokov a 4 roky. Súdom stanovené výživné vo výške 120,- eur mesačne teda nemá naďalej z čoho uhrádzať.

23. Súd mal teda za preukázané, že je dôvodné pristúpiť na zníženie výživného na základe zmeny pomerov na strane povinnej osoby, pretože k zníženiu príjmu došlo takým spôsobom a z takého dôvodu / zmeny zdravotného stavu po CMP/, ktorý odôvodňuje toto zníženie výživného s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, ktoré súd musel zobrať do úvahy. V dôsledku uvedenej diagnózy nie je reálne možné, aby si otec mohol svoj príjem teraz navýšiť, a to pre neschopnosť pracovať zo zdravotných dôvodov, a preto súd znížil výživné zo sumy 120,- eur mesačne na sumu 80,- eur mesačne od 1.5.2021 , nakoľko otec na poslednom pojednávaní navrhol toto zníženie iba do budúcnosti. Výživné do uvedeného obdobia riadne uhrádzal, čo potvrdila aj matka.

Z príjmu, ktorý otec teraz dosahuje v dôsledku zlého zdravotného stavu, nie je reálne možné, aby mohol uhrádzať výživné v sume 120,- eur mesačne, a to ani pri zohľadnení deklarovaneho príjmu jeho manželky, nakoľko otec má celkom tri vyživovacie povinnosti t.j. vyživuje ešte aj ďalšie 2 maloleté deti pochádzajúce z manželstva.

Za daných okolností musel súd zohľadniť nielen odôvodnené potreby syna G. ale aj reálne terajšie možnosti a schopnosti jeho otca, ktorý je od júna 2020 práceneschopný.

Je potrebné pripomenúť aj tú okolnosť, že z dôvodu dištančného štúdia syna G. z domu, matke odpadol od začiatku školského roka výdaj za internát vo výške 24,- eur mesačne a tiež výdaje na cestovné do školy.

Súd uznáva, že výživné v sume 80,- eur mesačne pre G. vzhľadom na výšku životných nákladov je nepostačujúce, avšak v danej veci musel vychádzať aj z objektívnych schopností a možnosti otca dieťaťa. Všeobecne platí, že výživné by nemalo byť určené tak, aby viedlo k existenčným problémom povinného rodiča. Tento aj napriek zníženému príjmu doposiaľ uhrádzal súdom určené výživné, ako uviedol, z príjmu jeho manželky.

24. S poukazom na všetky tieto skutočnosti súd v prevyšujúcej časti návrh otca na zníženie výživného ako nedôvodný zamietol.

25. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP s tým, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Stará Ľubovňa, písomne, v štyroch vyhotoveniach. (§ 59 ods. 1 CMP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. [(§ 127 a § 363 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné dorúčením (§ 44 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporného poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, predajom hnuiteľných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.